

5) Dvojstupňový systém riadenia ECAV

Keď čítame správy komisií za posledných 10 rokov, záznamy z diskusií z nich a výstupy z rôznych iných cirkevných podujatí k téme reštrukturalizácie, zistíme, že obvykle sa zamieňa počet úrovní správy cirkvi s počtom stupňov riadenia. Nepresne sa hovorí, že v našej cirkvi je zavedený 4-stupňový systém riadenia cirkevný zbor – seniorát – dištrikt a dokonca „generálny biskupsky úrad“, pretože pojem generálna cirkev ani neexistuje. Nepriamo tomu prispievajú aj málo exaktné definície v cirkevnej ústave.

A tak, aj keď COJ na všetkých úrovniach správy majú právnu subjektivitu so svojimi vlastnými orgánmi, často je vnímaný v povedomí členov cirkvi – či už oprávnené, alebo neoprávnené – model riadenia našej cirkvi ako episkopálny model.

Ponúka sa tu jednoduché riešenie – bezvýhradné akceptovanie presbyteriálno-synodálneho systému a jeho potvrdenie v ústave cirkvi. Stačí preložiť do súčasnej slovenčiny § 13 Ústavy z roku 1922: „*Cirkev ev. a.v. na Slovensku je sriadená podľa synodálno-presbyteriálnych zásad, podľa ktorých na všetkých stupňoch cirkevnej správy rozhodujú presbyteria a konventy.*“

Systém riadenia našej cirkvi na všetkých úrovniach správy je dvojstupňový

1. stupeň – presbyterstvo
2. stupeň – konvent.

Ústava musí jasne definovať, kedy a ako orgán COJ na vyššom stupni správy môže zasahovať do rozhodnutí orgánov COJ na nižšom stupni správy. Zakotvenie týchto oprávnení do ústavy (schvaľovanej synodou) zamedzí rozhodnutiu ktoréhokoľvek z ústredia nezákonne zasahovať do suverenity seniorátu či cirkevného zboru. Ústava z roku 1922 priamo ukladá: „*Vyššia cirkevná vrchnosť je povinná **bdieť nad nedotknuteľnosťou práva** a činnosti nižšej cirkevnej vrchnosti.* (§15)

Teda štyri úrovne správy ECAV nemôžu byť dôvodom byrokracie, ak odoláme pokušeniu prepašovať do zákonov a iných podzákonných cirkevných noriem zbytočné „právo“ vyššej COJ zasahovať do originálnych kompetencií nižšej COJ. Každá úroveň správy má mať svoje kompetencie, v rámci ktorých rozhodujú jej orgány. A o kompetenciách je to všetko okolo. V princípe sa na vyššiu úroveň správy preniesú tie kompetencie, o ktorých rozhodnú orgány alebo volení zástupcovia z nižších úrovní správy.

Ak sa hovorí o zasahovaní jednej úrovne správy do právomoci druhej úrovne správy, väčšinou sa myslí len na to, že „zlá vrchnosť“ sa mieša dole do niečoho, do čoho by sa miešať nemala.

V poslednej dobe je tu ale skôr iný problém – generálne presbyterstvo, ale aj synoda sa premieňajú na dvojkomorové presbyterstvo a dvojkomorovú synodu. Samozrejme, že je dobre, ak sa závažné veci prediskutujú na dištriktoch a seniorátoch, veď tie tvoria generálnu cirkev, avšak rozhodnutie orgánov generálnej cirkvi vo veciach, ktoré spravuje generálna cirkev, musí byť autonómne, nezávislé a bezvýhradne záväzné pre nižšie úrovne správy – a je jedno, či s tým súhlasili, alebo nesúhlasili. Ináč sa demokracia premieňa na anarchiu. Všetci členovia grémií „generálnej cirkvi“ v prvom rade zastupujú generálnu cirkev. Na zasadnutí generálneho presbyterstva je dištriktuálny biskup a dištriktuálny dozorca v prvom rade generálnym presbyterom.

Vaše názory, pripomienky, postrehy, doplnenia očakávame na adrese:

restrukturalizacia@ecav.sk

Ďakujeme